

1. DRONE WARS : Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ) ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ ΑΝΤΕΠΙΤΙΘΕΤΑΙ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 05/10/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 05/10/2025

Σελίδα: 10

Innews AE - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΑΠΟΨΗ

Drone Wars: η (ευρωπαϊκή) γραφειοκρατία αντεπιτίθεται

Της **ΕΛΕΝΑΣ ΛΑΖΑΡΟΥ**

Οι παραβιάσεις εναερίου χώρου κρατών-μελών της Ε.Ε. από άγνωστους προέλευσης drones έχουν σημάνει συναγερμό. Στην άτυπη σύνοδο κορυφής στην Κοπεγχάγη, η Γαλλία, η Γερμανία και η Σουηδία ανέπτυξαν στρατιωτικές μονάδες και εξοπλισμό για την προστασία και εξοπλισμό για την προστασία των Ευρωπαίων ηγετών απέναντι σε drones, επιβεβαιώνοντας ότι η απειλή είναι πλέον παραπάνω από υπαρκτή. Σε αυτό το πλαίσιο ο θεσμικός μηχανισμός της Ε.Ε. αρχίζει να κινητοποιείται με ταχύτερους ρυθμούς. Στην Κοπεγχάγη, οι ηγέτες συζήτησαν τη δημιουργία ενός «τείχους» που θα προστατεύει από drones και ενός «παρατηρητηρίου για την ανατολική πτέρυγα», το οποίο είχε προαναγγελθεί από την πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη φετινή ομιλία της για την Κατάσταση της Ένωσης. Παράλληλα, η σύνδεση τέτοιων πρωτοβουλιών με τα αναμενόμενα Ευρωπαϊκά Αμυντικά Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος, του υπό διαπραγμάτευση Ευρωπαϊκού Προγράμματος Αμυντικής Βιομηχανίας (EDIP), ανοίγει τη νέα προοπτική της σπ

μαντικής χρηματοδότησής τους από τον προϋπολογισμό της Ε.Ε.

Το παράθυρο ευκαιρίας για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία είναι προφανές. Συστήματα που άπτονται της αντιμετώπισης μη επανδρωμένων αεροσκαφών αναπτύσσονται ήδη υπό ευρωπαϊκή ομπρέλα. Για παράδειγμα, το συναφές έργο PESCO, υπό τον συντονισμό της Ιταλίας, στοχεύει να αναπτύξει συστήματα που θα είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν απειλές από μικρά μη επανδρωμένα αεροσκάφη (κλάσιν I), με ειδική μνεία να γίνεται και στην προστασία κρίσιμων υποδομών. Επιπροσθέτως, έργα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αμυνας, όπως είναι το E-CUAS, λαμβάνουν χρηματοδότηση για την ανάπτυξη συστημάτων με ανάλογες δυνατότητες. Παλαιότερα, το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Βιομηχανικής Ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας παρείχε ευκαιρία χρηματοδότησης σε τέτοια έργα ανάπτυξης, με το έργο JEU-CUAS («Κοινό ευρωπαϊκό σύστημα για την αντιμετώπιση των μη επανδρωμένων αεροσκαφών») να λαμβάνει ευρωπαϊκούς πόρους ύψους άνω των 13 εκατ.

ευρώ. Γίνεται, λοιπόν, κατανοητό ότι η Ένωση επιχειρεί να οικοδομήσει δυνατότητες στον τομέα της αντιμετώπισης μη επανδρωμένων αεροσκαφών.

Σε αυτό το πλαίσιο η ελληνική βιομηχανία μπορεί και πρέπει να εκμεταλλευτεί την ευρωπαϊκή ώθηση

Η ελληνική βιομηχανία μπορεί και πρέπει να εκμεταλλευτεί την ευρωπαϊκή ώθηση και να διαδραματίσει κείριο ρόλο στην ανάπτυξη νέων αμυντικών τεχνολογιών.

και να διαδραματίσει κείριο ρόλο στην ανάπτυξη νέων αμυντικών τεχνολογιών. Το ελληνικό σύστημα «Κένταυρος», που αξιοποιείται αυτή τη στιγμή στην Ερυθρά Θάλασσα στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής επιχειρήσης «Aspides», αποδεικνύει ότι η Ελλάδα διαθέτει αξιόπιστες και ποιοτικές εξαγωγίμες λύσεις.

Το παράθυρο ευκαιρίας για ενεργότερη συμμετοχή στην ανάπτυξη αμυντικού εξοπλισμού αποκτά μεγαλύτερη αξία εάν ληφθεί υπόψη ότι η Ε.Ε. επιχειρεί να ενισχύσει την αμυντική βιομηχανική της βάση μέσω κανονιστικών πλαισίων που προωθούν την εγχώρια παραγωγή και τη στρατηγική αυτονομία. Για παράδειγμα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με πρόσφατο σχετικό προσέδριο έκθεσης της αρμόδιας επιτροπής (SEDE), προτείνει όλα τα σημαντικά εξαρτήματα των πλασφορμών που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αμυνας να πληρούν τα κριτήρια της «ευρωπαϊκής προέλευσης». Με το ίδιο σκεπτικό, στις διαπραγματεύσεις για το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Αμυντικής Βιομηχανίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει προτείνει την καθιέρωση ενός κανόνα «αγοράστε ευρωπαϊκά προϊόντα», ο οποίος προϋποθέτει ότι τουλάχιστον το 70% των εξαρτημάτων των χρηματοδοτούμενων έργων να προέρχεται από την Ε.Ε. (ή από συνδεδεμένες χώρες, π.χ. Νορβηγία).

Παράλληλα, Αθήνα, Μαδρίτη και Ρώμη επισημάνουν σταθερά ότι οι

ευρωπαϊκές προσπάθειες δεν πρέπει να περιορίζονται αποκλειστικά και μόνο στην ανατολική πτέρυγα και ότι οι πρωτοβουλίες οφείλουν να καλύπτουν τις ανάγκες όλων των κρατών-μελών και να προσαρμόζονται στις διαφορετικές επιχειρησιακές πραγματικότητες. Υπό αυτό το πρίσμα, η περιοχή της Μεσογείου αποτελεί πεδίο πολλαπλών προκλήσεων που σχετίζονται με τη διασφάλιση των εμπορικών θαλασσιών οδών και τις ενέργειες (μη) κρατικών δρώντων. Η προοπτική δημιουργίας μιας ευρωπαϊκής ασπίδας στον ναυτικό τομέα (maritime shield) που θα ενσωματώνει δυνατότητες (αντι-) drone αποκτά ιδιαίτερη σημασία. Μια τέτοια πρωτοβουλία θα λειτουργούσε ως συνδεδεμένος κρίκος ανάμεσα στις στρατηγικές κοιλότητες της νότιας διάστασης με εκτεταμένες ανατολικής πτέρυγας, και ιδίως στη Βαλτική και τη Μαύρη Θάλασσα, προκειμένου να μην υπάρχουν κενά και αποκλίσεις μεταξύ των διαφορετικών περιφερειακών ομάδων εντός της Ε.Ε. Η συνεργασία σ' αυτό το επίπεδο δεν ενισχύει μόνο τη συλλογική ασφάλεια, αλλά αναδεικνύει τα σημεία τομής που μπορούν να

καλλιεργήσουν βιομηχανικές και αμυντικές συνέργειες και να φέρουν εγγύτερα διαφορετικές γεωπολιτικές ευαισθησίες.

Στο ίδιο μοτίβο, οι πολυδιάστατες απειλές και προκλήσεις στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου μάς υπενθυμίζουν ότι η επένδυση σε συστήματα drones δεν αφορά αποκλειστικά τον αμυντικό - στρατιωτικό τομέα. Ως προϊόντα διττής χρήσης, τα συστήματα αυτά μπορούν να μετατραπούν σε «μάτια» που εντοπίζουν και προλαμβάνουν πυρκαγιές πριν αυτές επεκταθούν και σε «κέρια» που φθάνουν γρήγορα προσφέροντας βοήθεια σε εγκλωβισμένους. Με άλλα λόγια, κάθε βήμα προς όφελος της ενίσχυσης της εγχώριας και ευρωπαϊκής βιομηχανίας στον τομέα αυτό και στις συναφείς πλατφόρμες αποτελεί ένα βήμα προς μια πιο ασφαλή και ανταγωνιστική Ευρώπη, αλλά και μοντέλο εξοικονόμησης κόστους, συνδυάζοντας τις τεχνολογικές απαιτήσεις της άμυνας με αυτές της πολιτικής προστασίας.

Η δρ **Ελένα Λαζάρου** είναι γενική διευθύντρια του **ΕΛΙΑΜΕΠ**.